

**Будьте в курсі податкового законодавства:
користуйтесь офіційними джерелами
інформації податкової служби
Дніпропетровщини!**

**Державна податкова служба України
Головне управління ДПС у
Дніпропетровській області**

dp.ikc@tax.gov.ua

В яких випадках виникає право податкової застави?

Червень 2025

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що згідно з п. 89.1 ст. 89 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) право податкової застави виникає:

- у разі несплати у строки, встановлені ПКУ, суми грошового зобов'язання, самостійно визначенею платником податків у податковій декларації, – з дня, що настає за останнім днем зазначеного строку;
- у разі несплати у строки, встановлені ПКУ, суми грошового зобов'язання, самостійно визначенею контролюючим органом, – з дня виникнення податкового боргу;
- у випадку, визначеному в п. 100.11 ст. 100 ПКУ, – з дня укладання договору про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань.

Пунктом 100.11 ст. 100 ПКУ визначено, що розстрочення, відстрочення грошового зобов'язання чи податкового боргу надається окрім за кожним податком і збором.

Якщо сума грошового зобов'язання чи податкового боргу, заявлена до розстрочення, відстрочення, становить 1 мільйон гривень і більше, розстрочення, відстрочення надається лише за умови:

передачі у податкову заставу майна платника податків, балансова вартість якого дорівнює або перевищує заявлену до розстрочення, відстрочення суму грошового зобов'язання, – у разі розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань;

перебування у податковій заставі майна платника податків, балансова вартість якого дорівнює або перевищує заявлену до розстрочення, відстрочення суму податкового боргу, – у разі розстрочення, відстрочення податкового боргу.

Сроки сплати розстрочених, відстрочених сум або їх частки можуть бути перенесені шляхом прийняття окремого рішення та внесення відповідних змін до договорів розстрочення, відстрочення.

Відповідно до п. 89.2 ст. 89 ПКУ з урахуванням положень ст. 89 ПКУ право податкової застави поширюється на будь-яке майно платника податків, яке перебуває в його власності (господарському віданні або оперативному управлінні) у день виникнення такого права і балансова вартість якого відповідає сумі податкового боргу платника податків, крім випадків, передбачених п. 89.5 ст. 89 ПКУ, а також на інше майно, на яке платник податків набуде прав власності у майбутньому.

У разі якщо балансова вартість майна, на яке поширюється податкова застава, є меншою ніж suma податкового боргу платника податків, право податкової застави поширюється на таке майно.

У разі якщо балансова вартість такого майна не визначена, його опис здійснюється за результатами оцінки, яка проводиться відповідно до Закону України від 12 липня 2001 року № 2658-III «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (зі змінами та доповненнями).

У разі збільшення суми податкового боргу складається акт опису до суми, відповідної сумі податкового боргу платника податків, у порядку, передбаченому ст. 89 ПКУ.

Право податкової застави не поширюється на майно, визначене п.п. 87.3.7 п. 87.3 ст. 87 ПКУ, на іпотечні активи, що належать емітенту та є забезпеченням відповідного випуску іпотечних сертифікатів з фіксованою дохідністю, на грошові доходи від цих іпотечних активів до повного виконання емітентом зобов'язань за цим випуском іпотечних сертифікатів з фіксованою дохідністю, а також на склад іпотечного покриття та грошові доходи від нього до повного виконання емітентом зобов'язань за відповідним випуском звичайних іпотечних облігацій.

Право податкової застави не застосовується, якщо загальна suma податкового боргу платника податків не перевищує ста вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Майно, на яке поширюється право податкової застави, оформлюється актом опису (абзац перший п. 89.3 ст. 89 ПКУ).